

ادامه از صفحه اول

پندهای کرونا برای ایران و جهان

... زیرا قوانین حیات را کسی وضع کرده که خالق آن است و هم او همکار را به رعایت آن سفارش و تخطی از آن را مستوجب عذاب و پشیمانی عنوان کرده است. پس آیا راهی جز بازگشت و اذعان به خطا و جبران آن وجود دارد؟ (روم:۲۱) و بالاتر اینکه خالق نیروهای (فوق)طبیعی بی‌نیاز از آزمون است و بنابراین ارائه تفسیر خاص از سنجی که عموماً شده است، نه‌تنها ایمان‌افزا نیست بلکه محکوم به سست‌شدن است تا ایمان تازه‌ای برپود.

هشتم: انسان‌های خداپسور و خداناباور در این بحران جهانی به یک اندازه در معرض خطر و آسیب‌اند؛ چون به یک اندازه مسئول بوده‌اند. بنابراین هردو راهی جز شناخت درست سازوکار جهان طبیعت و پیچیدگی‌های حیات و ارائه راهکار برون‌رفت از وضع اسفبار کنونی را ندارند.
باور خداپاواران اقتضا می‌کند نسبت درستی با واقعیات مزبور برقرار کنند. بحران کرونا یک بار دیگر نشان داده است که هر باوری که بیگانه با این جنبه آگاهی‌بخشی باشد یا در مقابل پدیدهات عقلی و نتایج مطالعات علمی با پیچیدن نسخه‌های آن چنانی به بیراهه برسد، پایه‌های ایمان را به دست خود ویران می‌کند (نگاه کنید به نقش یک فرقه مذهبی در کره جنوبی یا برخی حرکات متناظر آن در کشورمان که دستمایه طنز در فضای مجازی شده است).

هشتم:انسان خداپاور اعم از پیروان همه ادیان الهی گریزی از پذیرش این واقعیت ندارد که درک و بینش روشن رابطه ایمان با شناخت واقعیات مسلم هستی و جهان طبیعت و نقش و آگاهی از مسئولیت انسان در قبال زیست‌بوم او، امری کاملاً لازم و صد درصد ضروری است. کرونا و موارد مشابه به یک میزان تباه‌کننده چرخه زندگی است و در این میان تفاوتی میان انسان مسلمان با مسیحی یا یهودی و بودایی از یک طرف با انسان خداناباور نیست؛ مادامی که مؤمنان قطع نظر از عنصر آگاهی از طرز کار واقعی و صحیح طبیعت تصور کنند بدون به کار بستن نتایج مطالعات علمی مصون از بلا بوده و قادر به تداوم اقتصاد و معیشت خود هستند و فقط کافی است به شعارن ظاهری اکتفا کنند.

نهم: انتظار از متفکران مسلمان بیش از بقیه دانشمندان است و باید در این میدان برای نجات بشریتی که تصور می‌کند چنان تمدنی عظیم برپا کرده که مو لای درز آن نمی‌رود اما می‌بینیم که خاندانش مانند لانه موری پر از آب شده، نقش پیشتازی داشته باشند. از این‌رو پیام کرونا بیش از آنکه هشداری به سیاست‌مداران عقل‌ستیز باشد، تلنگری به متفکران حوزه مختلف علوم (science) است تا در میراث اندیشگی خود تأمل کرده و آن را به‌نحو صحیح برای مردم و همتایان خود در فرهنگ‌ها و تمدن‌های دیگر بازگوئی کنند و راهی برای زیست سالم و پایدار بشر امروز در کره خاک نشان دهند.

دهم: در آستانه بهار و نوروز، متأسفانه نبض زندگی کند شده و در کوچه‌ها، خیابان‌ها و بازار شور و شوق چندانی به چشم نمی‌خورد. کسب‌وکار بی‌رونیق و نگرانی در همه اقشار مشهود است. چیزی که می‌تواند روزه امیدى به‌سوی روزهای پربوق باز کند، شعار و لفاظی و دادن امید کاذب نیست. صبر و بردباری و اصلاح نگرش و عقلانیت جمعی و باکردن میدان برای دانشمندان و متفکران و شخصیت‌های مورد وثوق مردم است که می‌توانند نقش تاریخی و جهانی خود را ایفا کنند. این تحول رسانس‌گونه را بازنمندگان از این‌ابتلا شاهد خواهند بود و آن روز که چه‌سپا نگارنده و یا خدای نکرده شما نباشیم، روزی سازنده برای ایران و جهان خواهد بود.

«مدیرکل مطبوعات داخلی دولت اصلاحات

ادامه از صفحه ۲

زیرگذر گیشا

تحقق وعده مدیریت شهری

در این پل علاوه بر تعبیه مسیر دوچرخه‌سواری، ساخت فضاهای مسود نیاز تفریحی و فرهنگی شهروندان نیز مورد توجه قرار گرفته است و دسترسی‌هایی را نیز برای تسهیل عبورومرور از تقاطع‌های بزرگراه شهید چمران و جلال آل‌احمد و خیابان‌های گیشا، شهرآر و کارگر فراهم می‌کند.

برای سال‌ال ۱۳۹۹ نیز حدود ۱۴ هزار میلیارد تومان بودجه عمرانی برای شهر تهران پیش‌بینی شده تا ۱۰۴ پروژه نیمه‌تمام از جمله بزرگراه‌های شهید بروجردی و رستگاری و احداث پل شهید افتخاری تکمیل و پروژه‌هایی نیز که زودبازده بوده و مورد نیاز شهروندان و مدیریت شهری است، کلنگ‌زنی شود.

همچنین با تلاش و ریزیی فراوان مبلغ دو هزارمیلیارد تومان به پروژه‌های کوچک‌مقیاس مورد نیاز در سطح محلات اختصاص داده شده که توسط شوراباران جهت افزایش سطح کیفیت خدمات در حال پیگیری است.

«رئیس کمیته عمران شورای شهر تهران

شرق: بیش از دو هفته از اعلام شیوع کرونا در ایران می‌گذرد و این روزها فقط نگرانی از ابتلا و درمان نیست که روح و جسم مردم را درگیر کرده است؛ قفسه‌های خالی داروخانه‌ها و فروشگاه‌ها و قیمت بالا و چندبرابری ماسک و مواد ضدعفونی‌کننده تازه اگر گیر نباید، دغدغه جدی همه شده است، تاجایی‌که رئیس‌جمهوری شخصا وارد ماجرا شده است. حسن روحانی در دستوری صریح، بانک مرکزی را مکلف کرده تا بدون قید و شرط، از مورد نیاز واردات ماسک و لباس پزشکی را تأمین کند. در آن سوی مرزها هم ۵۰ شرکت خارجی برای صادرات دارو به ایران از طریق کانال سوئیس اعلام آمادگی کرده‌اند. گرچه این دستور روحانی در روزهای گروناپی که عموم مردم با گرانی و ترس از بیماری و ابتلا به ویروس کرونا مواجه هستند، می‌تواند امکانی برای کاهش نگرانی‌ها باشد؛ اما با توجه به کاهش شدید درآمدهای ارزی آیا بانک مرکزی می‌تواند از پس این تکلیف برپایید؟
آمار فروش نزدیک به ۳۰۰ هزار بشکه نفت در روز و کاهش ذخایر ارزی و برداشت‌های بی‌رویه از صندوق توسعه یک صندوق خالی است) پاسخ منفی به این پرسش می‌دهند، ضمن اینکه سرنوشت کالاهایی که با ارز چهارهزارو ۲۰۰ تومانی وارد می‌شوند و در بازار به نرخ آزاد به دست مصرف‌کننده می‌رسند، این اطمینان را نمی‌دهد که ماسک‌های واردشده با ارز دولتی هم با نرخ دولتی به دست مردم برسد. این را بازگذایر کنار این واقعیت که لیست‌های ارزی هم که قرار بود توسط بانک مرکزی هر هفته منتشر شود که بدانیم چه‌کسانی و بابت چه‌چیزی دارند ارز دولتی می‌گیرند، سه ماه است دوباره در دسته اطلاعات محرمانه بانک مرکزی قرار گرفته و منتشر نمی‌شود. هرچند محمود دودانکه، معاون سابق وزیر بازرگانی، در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: «رقم مورد نیاز برای واردات ماسک به‌قدری ناچیز است که قطعاً ذخایر بانک مرکزی پاسخ‌گوی آن خواهد بود»؛ اما تله ارزهای ارزان و فساد حاصل از آن همچنان مبحث است و با این تجربه می‌توان احتمال اینکه ارزهای دولتی یا اختلاف ۱۰ هزار تومانی با ارزهای آزاد، همان راهی که ارز دولتی واردات واردات خودرو و موبایل و کالاهایی مانند برنج رفتند، تازمانی‌که نظارت برِ توزیع، از حرف‌های کلی مسئولان به دستورالعمل عملیاتی نرسد و دست دلال و سوداگر از توزیع کالاهای وارداتی با ارز دولتی کوتاه نشود، کمکان این احتمال قوی وجود دارد. مهم‌ترین گواه این ادعا هم این است که هیئت امنای ارزی وزارت بهداشت به‌عنوان متولی این واردات تعیین شده است. در واقع برخلاف رویه فعلی، واردکنندگان ماسک و شونده بدون ثبت سفارش در سامانه وزارت صمت و از طریق هیئت امنای ارزی، ارز دریافت خواهند کرد.

برنامه دولت برای قلاب گیری سوداگران

به گزارش «شرق»، کمبود ماسک و مواد ضدعفونی و بازار سیاه آن دولت را به تکاپو انداخت. ماسک‌هایی که تا قبل از ماجرای ویروس کرونا چهار، پنج هزار تومان به فروش می‌رسید، حالا قیمتش به ۳۰ هزار تومان و بالای آن رسیده و حتی با همین قیمت‌ها هم در بازار پیدا نمی‌شود. بازار آشفته ماسک و مواد ضدعفونی‌کننده تا جایی پیش رفته که سوداگران همیشه حاضر بالای سَر آب کالود قلاب‌هایشان را در جیب مردم انداخته‌اند.
مواد

اقتصاد

«شرق» راهکار دولت برای جبران کمبود ماسک و مواد بهداشتی را بررسی کرد

تله ارزهای ارزان در غیاب لیست‌های ارزی

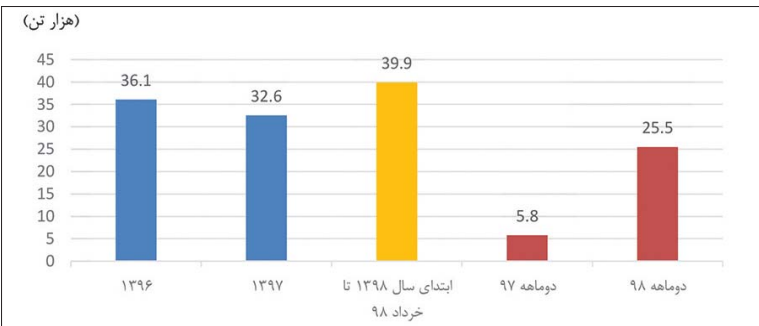
بهداشتی لازم را به چندین برابر قیمت می‌فروشند و بطری ژل‌های شست‌وشو را با موبادی بی‌کیفیت و ژل‌های آنتی‌باکتریال برای مصارف دیگر، پر می‌کنند و سهره رنگ‌کرده را جلی بلی می‌فروشند، اخباری از این دست را مردم در شبکه‌های مجازی دست به دست می‌کنند و خود را ره‌اشده میان ویروس کرونا و سوداگران می‌بینند. حالا دولت وارد عمل شده و اعلام کرده است با ارز دولتی ماسک وارد می‌کند و به قیمت دوهزارو ۲۰۰ تومان می‌فروشد. اما آیا می‌توان به عملیاتی‌شدن این خبر امیدوار بود؟

فلک خالی پاسخ‌گوی تعهدات بانک مرکزی است؟

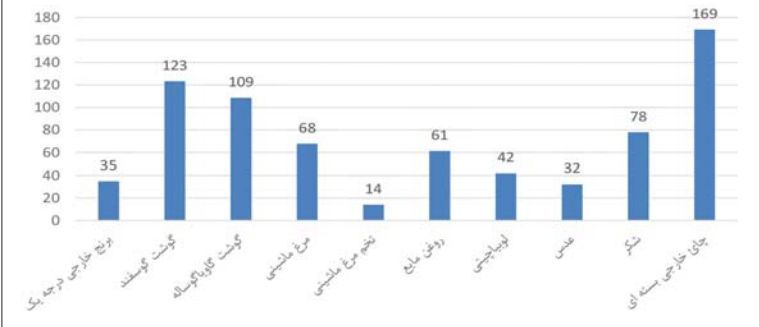
قائم‌مقام وزیر صمت از دستور رئیس‌جمهور به بانک مرکزی برای تأمین بدون پیش‌شرط ارز واردات این اقلام خبر داده است. حسین مدرس خیابانی، از دستور صریح رئیس‌جمهور به بانک مرکزی برای تأمین ارز مورد نیاز واردات ماسک و لباس پزشکی خبر داد: رئیس‌جمهور در دستوری صریح، بانک مرکزی را مکلف کرده بدون قید و شرط، از مورد نیاز واردات ماسک و لباس پزشکی را تأمین کند که بر این اساس، فراخوانی از سوی وزارت صمت به واردکنندگان ارسال شده تا از تمام توان خود برای تأمین این دو قلم کالای ضروری مورد نیاز شبکه درمانی کشور استفاده کنند. این خبر را در حالی می‌شنویم که از مدت‌ها پیش اخباری مبنی بر افت شدید درآمدهای نفتی و ارزی کشور و تنگنای مالی دولت به گوش می‌رسیده است. بانک مرکزی برای تعهدات ارزی خود با کمبود ارز مواجه است و از تورر راهکار همیشگی دولت‌ها برای برداشت از صندوق توسعه ملی هم مدت‌هاست آتشی بلند نمی‌شود.
بازید مردوخ عضو سابق هیئت امنای صندوق توسعه ملی پیش‌تر به «شرق» در این باره گفته بود: چیزی در صندوق وجود ندارد و از زمان برداشت ۱۰میلیارددلاری برای طرح‌های عمرانی این صندوق کاملاً صوری است. می‌توان منظور این حرف مردوخ را این‌طور برداشت کرد که صندوق توسعه ملی اکنون در واقع بیش از آنکه فلکی از ارز باشد، فقط یک صندوق اعتبار و تعهددهی است. بنابراین گزینه‌های دولت برای تکالیف ارزی از قبل محدودتر شده و نمی‌توان حساب ویژه‌ای هم روی صندوق توسعه ملی باز کند. هرچند هیچ آمار مشخصی برای میزان مواد بهداشتی مورد نیاز ایران برای مقابله با کرونا از سوی هیچ نهادی اعلام نشده است اما در میان صحبت‌های مسئولان می‌توان ردی از آن پیدا کرد. به گفته مدیر کل خدمات بازرگانی واردات صنعت معدن و تجارت، هیئت امنای ارزی وزارت بهداشت ماسک و لباس یک‌بارمصرف را با ارز نیمایی خریداری می‌کند و هنگام ثبت سفارش اقلام وارداتی مورد نیاز قرار گرفته یا رد می‌شوند.
جالب است که بر مبنای تمهیدات جدید دولتی، هیئت امنای ارزی وزارت بهداشت ملزم به ثبت سفارش در سامانه وزارت صنعت برای تخصیص ارز نیست. هرچند محمد قبیله اطمینان داده که تمامی ماسک‌های تولیدی این کارگاه‌ها در اختیار شبکه توزیع داروخانه‌ای قرار می‌گیرد تا میان مردم توزیع شوند اما سرنوشت کالاهای وارداتی با ارز چهارهزارو ۲۰۰ تومان حکایت دیگری دارد. کالاها با ارز چهارهزارو ۲۰۰ تومان وارد می‌شوند و اگر به کالا برسد و ارز آن به تاراج نرود، به قیمت نرخ آزاد میان مصرف‌کنندگان توزیع می‌شود.
بنابراین هرچند ورود کالا با ارز دولتی و نیمایی و تحت اجرای دولت است اما نظام توزیع به بخش خصوصی واگذار شده و این موضوع امکان

مرکز پژوهش‌های مجلس سیاست تخصیص ارز دولتی را تورم‌زا دانست

رشد ۷۳درصدی قیمت کالاهای ارز گیر

نمودار ۱ – واردات کره / مخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران به نقل از گزارش معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران

نمودار ۲ – تغییر قیمت برخی کالاهای اساسی در آذر ۱۳۹۸ نسبت به اسفند ۱۳۹۶ / مخذ: مرکز آمار ایران

واردکننده کالاهای اساسی با نرخ ترجیحی از سوی دولت شده و از طرف دیگر منجر به افزایش تقاضای واردات کالای اساسی شده است. از رانت شایان توجه توزیع‌شده بین واردکنندگان کالاهای اساسی و فساد ایجادشده در این فرایند، نمی‌توان چشم پوشید. درحالی‌که مصرف همه گروه‌های کالاهای اساسی در سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶، کاهش داشته است، احتمالاً با افزایش قیمت آنها در سال ۹۸ نیز کاهش ادامه داشته است؛ اما واردات کالاهای اساسی در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال ۱۳۹۷ افزایشی بوده است. میزان رشد واردات برخی از این کالاها تا زمانی که مشمول دریافت ارز ترجیحی می‌شدند، در کنار کاهش واردات آنها پس از خروج مشمول دریافت ارز ترجیحی، دلالت بر توزیع رانت درخرو توجه ناشی از واردات این

گروه کالایی	میزان ثبت سفارش (میلیون دلار)	تخصیص ارز (میلیون دلار)	تأمین ارز (میلیون دلار)	درصد تأمین ارز
دارو	۱۸۶۵	۱۴۱۰	۱۳۷۴	۷۴
تجهیزات پزشکی	۲۰۴۹	۱۵۴۳	۱۲۸۷	۶۳
مواد اولیه دارو	۱۸۶۵	۱۱۳۳	۹۱۸	۴۹
مواد اولیه بسته‌بندی و ملغقات	۲۰۰۸	۱۲۷	۹۰	۴۳
شیر خشک و غذای ویژه	۶۷	۳۷	۳۳	۴۹
ملزومات دارویی	۸۶	۶۰	۲۷	۳۱
جمع ارزی	۶۱۴۰	۳۳۱۰	۳۷۲۸	۶۱

خبر

جداول بودجه ۹۹

هنوز به شورای نگهبان نرسیده

● یک مقام آگاه با اشاره به رشد ۱۵۰٫۸ درصدی سقف منابع عمومی بودجه، گفت: هنوز جداول و ارقام آن به شورای نگهبان ارسال نشده و فقط ماده واحده رفته است. به گزارش فارس، دراین‌باره یک مقام آگاه گفت: هر موقع تصمیم گرفته شود، جداول بودجه سال ۹۹ نیز ارسال خواهد شد. او ادامه داد: درحالی‌که منابع درآمدی سال آینده تحت‌الشعاع موضوعاتی مانند تحریم‌های نفتی، رکود اقتصادی و مشکلات دیگر است، اعضای کمیسیون تلفیق بودجه سقف منابع عمومی بودجه را ۱۵۰٫۸ درصد رشد داده‌اند؛ بدون آنکه برای کسری بودجه و احتمالات دیگر تدبیری شده باشد.

دلار به ۱۵هزارو ۲۰۰تومان رسید

● به گزارش مهر، قیمت هر دلار آمریکا (اسکانس) در جریان معاملات دوشنبه، ۱۹ اسفند ۹۸ صرافی‌های بانکی به ۱۵هزارو ۲۰۰ تومان رسید.

بورس باز هم ریخت

● شاخص کل بازار سرمایه دیروز هم مانند روز شنبه نزولی بود و در حالی‌که شاخص کل در دقایق نخستین معاملات مرز ۵۴۹ هزار واحد را هم رد کرده بود، تاکنون نزولی شده و به رقم ۵۳۴ هزار واحد رسید. به گزارش ایسا، شاخص کل بورس با ۱۴هزارو ۸۰۸ واحد سقوط به رقم ۵۳۴هزارو ۳۷۶ واحد رسید. شاخص کل با معیار هم‌وزن نیز سه‌هزارو ۵۳۱ واحد سقوط و رقم ۱۸۰ هزار و ۹۶۹ واحد را ثبت کرد. معامله‌گران دیروز ۵۲۹ هزار معامله به ارزش ۲۹هزارو ۸۱۰ میلیارد ریال انجام دادند. به طور کلی ۳۰۹ نماد منفی و فقط ۳۰ نماد مثبت بودند که از میان آنها فولاد مبارکه اصفهان، ملی صنایع مس ایران، معدنی و صنعتی گل‌پر، بانک ملت، گروه مپنا، پالایش نفت تهران و شرکت ارتباطات سیار ایران بیشترین تأثیر منفی را روی بازار گذاشتند.

چگونه با شیوع ویروس کرونا نان سالم تهیه کنیم؟

● کرونا بر قوت غالب مردم کشور اثر گذاشته؛ به طوری که مردم برای خرید نان دچار چالش شده‌اند و با شک و تردید نسبت به خرید آن اقدام می‌کنند. به گزارش ایسنا، نروزی‌مقدم رئیس اتحادیه نانوبایان سستی با بیان اینکه نانوبایان هم جزء افراد جامعه و نگران شیوع ویروس هستند و سعی می‌کنند با تمام توان بهداشت را رعایت کنند، از مردم تقاضا کرد تا جایی که ممکن است از پرداخت وجه نقد خودداری کنند؛ زارتشان را خودشان با دستکش بکشند و دستکش را بعد از آن در سطل درسته بیندازند. سفره پارچ‌های با خود به همراه داشته باشند تا نان با سطح میز تماس پیدا نکند، زیرا ممکن است قبل از آنها فرد آلوده‌ای به میز دست زده باشد. از طرفی اگر هم در موارد نادری نان آلوده شد، می‌توانند در دستگاه فر با روی اجاق گاز آن را حرارت دهند تا عاری از ویروس شود.

خبر ویژه

با آپ به‌سادگی عوارض اتوبان‌را پرداخت کنید

● حتما شما هم خبر اجباری‌شدن پرداخت الکترونیک عوارض بعضی از آزادراه‌های کشور را شنیده‌اید. از زمان اجباری‌شدن پرداخت الکترونیک، نحوه پرداخت و اطمینان از پرداخت صحیح و مطمئن عوارض به یکی از دغدغه‌های مهم کاربران تبدیل شده است. از اسفند ۹۷ طرح پرداخت الکترونیک عوارض در چند آزادراه محدود و آزمایشی اجرا شده است. در این طرح رانندگان باید پس از عبور از بانه‌های پرداخت عوارضی، پرداخت را به‌صورت الکترونیکی انجام دهند. رانندگان پس از عبور از ایستگاه‌های دریافت عوارض حدود ۲۲ ساعت وقت دارند پرداخت را انجام دهند و اگر عوارض در این مدت پرداخت نشود، راننده متخلف شناخته می‌شود و مشمول جریمه خواهد شد. از ابتدای اجرای این طرح تا امروز، آزادراه تهران- قم، آزادراه تهران- ساوه، آزادراه کرج- قزوین، آزادراه قزوین- زنجان و آزادراه بندرعباس- بندر شهید رجایی مشمول این طرح شده‌اند. قرار است در آینده نزدیک، آزادراه‌های دیگری هم به این فهرست اضافه شوند. سازوکار ثبت و پرداخت عوارض ساده است. شماره پلاک خودروی شما به‌محض اینکه از یکی از خروجی‌های آزادراه رد شد، توسط دوربین‌های مستقر در پایانه‌ها ثبت و وارد سامانه پرداخت عوارض آزادراه‌ها خواهد شد. خبر خوب اینکه پرداخت آسان، مطمئن و رایج الکترونیک عوارض آزادراه‌ها با اپلیکیشن آپ ممکن شده است. شما می‌توانید با مراجعه به صفحه اول اپلیکیشن آپ و انتخاب گزینه پرداخت عوارض و طرح ترافیک وارد محیط پرداخت شوید. پس از ورود به محیط پرداخت، می‌توانید از گزینه‌های پرداخت الکترونیک عوارض خرید طرح ترافیک، گزینه پرداخت الکترونیک عوارض را انتخاب کنید. سپس شماره پلاک خودروی موردنظر را وارد کنید و لحظاتی صبر کنید تا اپلیکیشن آپ از سامانه پرداخت عوارض درباره پلاک ماشین شما استعلام بگیرد. بعد از اعلام نتیجه استعلام، می‌توانید به‌سادگی عوارض موردنظرتان را پرداخت کنید.

هرگونه کسب سودی را فراهم می‌کند.

خطر تکرار سرنوشت ارزهای ارزان خودرو و موبایل

محمود دودانکه در گفت‌وگو با «شرق» توضیح می‌دهد: کارنامه دریافت ارز دولتی و واردات کالاهای اساسی برای حفظ ثبات قیمت‌ها گرچه به‌طور کامل موفقیت‌آمیز نبود اما در مورد ماسک و مواد بهداشتی دولت با برنامه عملیاتی از ورود تا توزیع می‌تواند بر آن نظارت کند. در مرحله اول لازم است که دولت به مردم این اطمینان را بدهد که مواد بهداشتی به اندازه کافی در کشور موجود است و نگرانی بابت آن نباید داشته باشند در این صورت هم مردم به سوی فروشگاه‌ها هجوم نمی‌برند و از ترس کمبود چند برابر مصرف مورد نیاز خود خریداری نمی‌کنند. این مشکل مختص ایران هم نیست و ما می‌بینیم در کشورهای اروپایی هم با ورود ویروس کرونا مردم رفتار اقتصادی مشابه همین داشته‌اند و در اینجا وظیفه دولت و تیم اطلاع‌رسانی آن است که این نگرانی مردم را رفع کند. بعد از این دولت باید با شدت و جدیت بسیار زیاد از مرحله تخصیص ارز تا توزیع را کنترل و نظارت کند که باعث فساد و سوداگری نشود. او ادامه داد: در شرایط فعلی که ویروس کرونا هر روز سرعت انتقال بیشتری پیدا می‌کند، مهم‌ترین راهکار ورود حمایتی دولت به چرخه بازار کالای مورد نیاز برای مقابله با آن است. دستور آقای روحانی در این زمینه در صورت عملیاتی‌شدن می‌تواند کمک بسیاری برای عبور از این بحران کند. از معاون سابق وزیر بازرگانی پرسیدیم آیا درآمدهای ارزی دولت امکان تخصیص ارز دولتی برای واردات کالاهای بهداشتی را می‌دهد. او با اطمینان پاسخ داد: درست است که دولت برای مقابله با شدت کاهش پیدا کرده است اما این را هم در نظر بگیرید که رقم مورد نیاز برای واردات ماسک و مواد بهداشتی در برابر ذخایر بانک مرکزی به قدری ناچیز است که قطعا دولت از پس آن برمی‌آید. هرچند آمار دقیقی در این رابطه وجود ندارد اما می‌توان تخمین زد که رقم مورد نیاز برای این امر حدود چنددهم درصد ذخایر ارزی بانک مرکزی است و اصلاً تخصیص این مقدار کار دشواری نیست و بسیار شدنی است. به شط آنکه در قیمت دولتی هم به دست مردم برسد.

لیست‌های محرمانه

خرانه در محدودیت و فشار است و سابق بر این آنچه به عنوان ارز ارزان به کالاهای اساسی داده، بیش از آنکه به سفره مصرف‌کننده برسد به جیب رانت‌خواران سرریز شده است. در این شرایط غیاب لیست ارزی که رئیس کل بانک مرکزی وعده داده بود به طور مرتب منتشر کند هم باعث می‌شود نتوانیم ردی از ارزهای اختصاص داده‌شده ببینیم. در شرایطی که عبدالناصر همتی، رئیس‌کل بانک مرکزی چهارم مهر سال گذشته در برنامه گفت‌وگوی تلویزیونی در مقابل مردم حاضر شد و گفت: «فهرست تمام دریافت‌کنندگان ارز دولتی از ابتدای سال و نیز فهرست اشخاص حقیقی و حقوقی که تاکنون از سامانه نیما ارز دریافت کرده‌اند، به همراه میزان و نرخ ارز دریافتی آنها برای اطلاع عموم مردم منتشر شود. ازاین‌پس نیز به طور روزانه فهرست دریافت‌کنندگان ارز سامانه نیما و نیز دریافت‌کنندگان ارز کالاهای اساسی و ضروری اطلاع‌رسانی خواهد شد». اما این لیست‌ها از ۲۰ آذر ۱۳۹۸ تاکنون به‌روزرسانی نشده است.

از ادامه سیاست ارز ترجیحی که می‌تواند منجر به افزایش بیش از ۴۷ هزار میلیاردتومانی پایه پولی شود و تورم حاصل از آن در حدود ۱۱ درصد خواهد بود که افزایش آن ۱۵ تا درصد نیز قابل پیش‌بینی است.

سیاست‌های متناقض و تورم‌زا

در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس به تناقض‌های سیاستی دولت هم اشاره شده است. برای مثال دولت به‌منظور کاهش و کنترل قیمت برنج، ارز با نرخ ۴۲۰۰ تومانی به واردات این کالا اختصاص می‌دهد و از طرف دیگر، حقوق ورودی ۲۶ درصد از واردکنندگان اخذ می‌کند که منجر به افزایش قیمت کالا می‌شود. در ارتباط با چای، ۸۹ درصد افزایش در واردات چهارماهه امسال در کنار ۶۰ درصد افزایش در واردات ۹ماهه سال جاری نشان از رشد شدید واردات در چهار ماه ابتدایی سال ۹۸ و به‌ویژه دو ماه اردیبهشت و خرداد نسبت به پنج‌ماهه بعدی داشته است که این رشد واردات، به علت رانت توزیع شده حاصل از ارز ترجیحی بوده است. میزان واردات کره با حذف ارز ترجیحی کاهش می‌یابد. واردات این محصول در پنج ماه بعد از اعمال سیاست حذف ارز دولتی، فقط شش هزار تن است. درحالی‌که قبل از حذف این ارز فقط در سه ماه، ۴۰ هزار تن کره به کشور وارد شده است. (نمودار ۱)
این در حالی است که نگاهی به قیمت کالاهای اساسی نشان می‌دهد که همه گروه‌های کالایی نسبت به اسفندماه سال ۹۶، رشد قابل ملاحظه‌ای را تجربه کرده‌اند. برخی کالاهای اساسی در آذرماه ۹۸ رشد قابل ملاحظه‌ای نسبت به اسفند ۹۶ داشته‌اند ولی نرخ ارز وارداتی این کالاها در این بازه زمانی ثابت بوده است.

(نمودار شماره دو)

اختصاص ارز منجر به کنترل قیمت نشد

بررسی‌های مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد تقریباً هیچ‌یک از کالاهای اساسی مطابق با ارز چهارهزارو ۲۰۰تومانی قیمت‌گذاری نمی‌شوند و با در نظر گرفتن تجارب سال‌های گذشته در اختصاص ارز ترجیحی در بخش کالاهای کشاورزی با هدف حمایت از مصرف‌کننده، اولین ملاحظه این است که اختصاص ارز نتوانسته موجب کنترل قیمت به نسبتی که مورد انتظار دولت بوده، بشود. کنترل قیمت در برخی از کالاهای اساسی مانند کره، مرغ و ... به‌واسطه افزایش شدید واردات صورت گرفته که در نهایت منجر به تضعیف تولید داخلی این کالاها شده و می‌شود. به اعتقاد کارشناسان، حذف ارز ترجیحی یقیناً باید با یک سیاست حمایتی جایگزین همراه باشد؛ به‌گونه‌ای که اولا جبران‌کننده سطح رفاه دهک‌های پایین درآمدی کشور باشد و ثانیاً به‌صورت هدفمند توزیع انجام شود تا مانع رانت‌جویی واردکنندگان و شبکه توزیع کالاها شود. کارشناسان این مرکز پیشنهاد می‌دهند که اختصاص ارز ترجیحی بدون در نظر گرفتن هیچ استثنائی متوقف شود و یک سیاست حمایتی هدفمند به‌منظور حمایت از دهک‌های پایین درآمدی اجرا شود. به‌منظور کاهش آثار تورمی حذف ارز ترجیحی بر گروه‌های آسیب‌پذیر خرید کالاهای اساسی، لازم است دولت به گروه‌های شناسایی شده در طرح یارانه معیشتی خانوار، کوپن الکترونیک خرید کالاهای اساسی در چند مرحله اعطا کند. همچنین ارز ترجیحی دارو هم مستقیم به بیمار پرداخت شود.